EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 26.9.2024
COM(2024) 423 final

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

om utfärdande av direktiv till kommissionen att förhandla om förlängningar av avtalet mellan Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) och Organisationen för energiutveckling på Koreahalvön (Kedo)

MOTIVERING

1. INLEDNING

Kedo grundades av Förenta staterna, Japan och Sydkorea 1995. Huvudsyftet var att leverera två lättvattenkärnreaktorer (*LWR-projekt*) till Demokratiska folkrepubliken Korea (*Nordkorea*). Euratom har varit fullvärdig medlem i Kedo sedan 1997. Avtalet om Euratoms medlemskap i Organisationen för energiutveckling på Koreahalvön (Kedo) löpte ut den 31 maj 2024.

I november 2023 informerade Sydkorea övriga medlemmar i Kedos styrelse (Förenta staterna, Japan och Euratom) om resolutionen om förlängning av Kedo för perioden 2024–2027. Japan samtyckte till förlängningen av Kedo i början av 2024, medan Förenta staterna gav sitt samtycke först nyligen, närmare bestämt i juli 2024. Euratom har fortfarande inte gett sitt samtycke.

Inom ramen för förfarandet i artikel 101 andra stycket i Euratomfördraget ska kommissionen förhandla om avtal mellan Euratom och internationella organisationer, såsom Kedo, i enlighet med direktiv som tidigare utfärdats av rådet. Det framförhandlade avtalet måste sedan godkännas av rådet innan kommissionen kan ingå avtalet på Euratoms vägnar. Rådets utfärdande av förhandlingsdirektiv till kommissionen är därför det första steget i förfarandet för att förlänga avtalet mellan Euratom och Kedo. Av de skäl som behandlas närmare nedan anser kommissionen att det ligger i Euratoms intresse att förlänga sitt medlemskap. Den lägger därför fram en rekommendation för rådet om bemyndigande för kommissionen att förhandla om det förlängda medlemskapet.

Kedo bedriver för närvarande ingen operativ verksamhet. Bevarandet av Kedo syftar till att skydda medlemmarnas, bland annat Euratoms, finansiella och rättsliga intressen. Fortsatt medlemskap skulle inte kräva något finansiellt bidrag från EU:s budget.

2. BAKGRUND

Till följd av Nordkoreas underlåtenhet att fullgöra sina icke-spridningsskyldigheter upphörde Kedos operativa verksamhet den 30 maj 2006. Ett år senare beslutade dock Kedos styrelse att organisationen skulle finnas kvar som rättssubjekt av följande ekonomiska och rättsliga skäl:

- *Upprätthålla de totala finansiella fordringarna på Nordkorea*.

  Dessa fordringar skulle förfalla om Kedo upphörde utan efterträdare. Kedos totala finansiella fordringar på Nordkorea motsvarar hittills en tillgång på 1,89 miljarder US-dollar. *[Observera: Kedo har inga återstående fordringar på Korea Electric Power Corporation (Kepco), som är huvudentreprenör.]* Ett möjligt sätt att fördela en sådan tillgång skulle vara att göra fördelningen på grundval av den totala andel av bidragen som var och en av de bidragande avtalsparterna svarat för. I så fall skulle Euratom ha rätt till 4,7 %.

- *Ge Kedos medlemmar rättsligt skydd mot skadestånds- eller ersättningskrav.*

  I september 2011 krävde Nordkorea ersättning på 5,6 miljarder US-dollar från Kedo för att inte ha slutfört LWR-projektet. Utöver denna fordran från Nordkorea skulle fordringar på Kedo eller dess medlemmar i teorin kunna komma från de statsägda banker genom vilka Japan och Sydkorea betalade sina finansiella bidrag till Kedo

(JBIC respektive Kexim). Dessa bidrag utgjordes av lån som inte har återbetalats i sin helhet.

- *Det fanns fortfarande finansiella intressen vad gäller Kedos huvudentreprenör, Kepco.*

  Enligt villkoren i uppsägningsavtalet mellan Kedo och Kepco övertog Kepco Kedos alla utestående skulder (främst fordringar från underleverantörer) i utbyte mot förvärv av vissa av Kedos tillgångar. På vissa villkor måste Kepcos eventuella överskjutande vinst från återförsäljning eller återanvändning av dessa tillgångar delas med Kedo.

- *Kedo äger fortfarande infrastruktur och andra tillgångar i Nordkorea*, där cirka 500 miljoner US-dollar har investerats. Om Kedo avvecklades skulle infrastrukturen och tillgångarna bli Nordkoreas egendom.

Kedos uppgifter är begränsade till att fungera som kontaktpunkt med Nordkorea, Kedos huvudentreprenör Kepco liksom Japan Bank for International Cooperation (JBIC) och Export-Import Bank of Korea (Kexim) samt till att svara för rapportering och samordning bland medlemmarna i styrelsen.

Denna funktion som ”tomt skal” har hittills uteslutande finansierats med hjälp av Kedos återstående medel, dvs. utan något ytterligare finansiellt bidrag från medlemmarna.

3. EURATOMS NUVARANDE MEDLEMSKAP I KEDO

Euratoms medlemskap i Kedo omförhandlades 2007 i syfte att Euratom skulle behålla sitt medlemskap i det Kedo som bantats ned till ett ”tomt skal”.

Detta beslut grundades på uppfattningen att det låg i Euratoms intresse att behålla sitt medlemskap. I annat fall skulle Euratom inte längre vara berättigad till en del av Kepcos eventuella vinst vid en försäljning av Kedos tidigare utrustning eller eventuella betalningar från Nordkorea till Kedo. Som medlem skulle Euratom vara berättigad till en andel som står i proportion till dess andel av de totala inbetalade bidragen, dvs. upp till högst cirka 89 miljoner euro (detta belopp baseras på Euratoms bidrag exklusive ränta).

Om Euratom hade upphört att vara medlem skulle den inte heller ha kunnat upprätthålla sina lagliga rättigheter när det gäller Kedos tillgångar i Nordkorea. Slutligen skulle Euratom, i händelse av eventuella skadestånds- eller ersättningskrav, ha förlorat kontrollen över det skydd som Kedos medlemmar för närvarande tillförsäkras genom att organisationen finns kvar som rättssubjekt.

Denna strategi tillämpades vid förlängningarna av Kedoavtalet 2012, 2015, 2018 och 2021.

4. BESLUTET ATT LÅTA KEDO FINNAS KVAR SOM RÄTTSSUBJEKT EFTER DEN 31 MAJ 2024

De viktigaste skälen till att de övriga medlemmarna i styrelsen beslutade att låta Kedo finnas kvar efter den 31 maj 2024 är desamma:

(a) Upprätthållande av Kedos finansiella fordringar på Nordkorea.

(b) Fortsatt skydd av de fyra fullvärdiga medlemmarna i Kedo mot rättsliga anspråk från Nordkorea, oavsett om de är ogrundade eller inte.

(c) Upprätthållande av lagliga rättigheter till infrastruktur och tillgångar som Kedo äger i Nordkorea.

(d) Möjligheten att Kedos huvudentreprenör för LWR-projektet kan bli tvungen att ersätta Kedo i ett senare skede, när återförsäljningen av Kedos tidigare utrustning har slutförts.

Det nuvarande avtalet om Euratoms medlemskap i Kedo löpte ut den 31 maj 2024. Kommissionen måste förhandla om fortsatt medlemskap på grundval av förhandlingsdirektiv som beviljas av rådet.

Liksom vid tidigare förlängningar bör rådets direktiv ta hänsyn till att Kedo kommer att fortsätta att finansieras fullt ut genom befintliga medel och att Euratoms fortsatta medlemskap därför inte ska medföra någon kostnad för EU:s budget. Detta villkor, som fanns med i de tidigare avtalen om förlängning, bör även fortsättningsvis anges i eventuella avtal om förlängning med Kedo.

Med tanke på den återkommande och utdragna karaktären när det gäller de tidigare förfarandena för förlängning av Kedo och eftersom det inte krävs några finansiella åtaganden från Euratoms och medlemsstaternas sida, bör dessutom en förenklad strategi tillämpas vid de framtida förlängningarna av avtalet, på grundval av ett bredare mandat från rådet för kommissionen att förhandla om framtida förlängningar. Detta bredare mandat skulle innebära att kommissionen kan förhandla om mer än ett avtal om förlängning, så länge som förlängningen av Euratoms medlemskap i Kedo inte får några finansiella konsekvenser för EU:s budget.

5. SLUTSATS

De argument som ledde till beslutet att förlänga medlemskapet efter 2007 och därefter efter 2012, 2015, 2018 och 2021 gäller fortfarande. Fortsatt medlemskap i organisationen som ett ”tomt skal” efter den 31 maj 2024 är fortfarande det bästa sättet att skydda Euratoms intressen. Genom att fortsätta att vara medlem efter det datumet skulle Euratom behålla en möjlighet, om än avlägsen, att erhålla återbetalning (upp till högst cirka 89 miljoner euro) om Kedos huvudentreprenör gör återbetalningar efter återförsäljning av utrustning eller om Kedo når framgång med fordringarna på Nordkorea. Fortsatt medlemskap ger också det bästa skyddet mot eventuella skadeståndskrav och kommer att göra det möjligt för Euratom att fortsätta att delta i alla diskussioner (inom Kedo och med tredje parter) om dessa frågor.

Kommissionen rekommenderar därför att rådet antar nedanstående beslut om bemyndigande för kommissionen att förhandla om förlängningar av avtalet mellan Euratom och Kedo, på grundval av utkastet till förhandlingsdirektiv.

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

om utfärdande av direktiv till kommissionen att förhandla om förlängningar av avtalet mellan Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) och Organisationen för energiutveckling på Koreahalvön (Kedo)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 101 andra stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

(1) Avtalet mellan Euratom och Kedo löpte ut den 31 maj 2024.

(2) Kedos styrelse förväntas besluta att låta Kedo finnas kvar som internationell organisation efter den 31 maj 2024.

(3) Av finansiella och rättsliga skäl ligger det i Euratoms intresse att fortsätta att vara medlem i Kedo.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Kommissionen bemyndigas härmed att, på Euratoms vägnar, förhandla om förlängningar av Euratoms medlemskap i Kedo i enlighet med förhandlingsdirektiven i bilagan.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande